

Resc/1258

AD
SI

CB

An

n

i

c

n

n

a

c

c

op

c

sia

E

1606828 RESC/1258

SEGONA CONVERSA

CB 1172112

Proyecto

ENTRE HAR2009-08615

ALBERT Y PASQUAL.

Anti-liberal ó anti-diabolica , y per lo mateix delatable á la Fracmasonica inquisicio del liberalisme, jacobinisme, carbonarisme , radicalisme y janse-nisme , etc. , etc. , etc. , y digna de tots los anathemas de la secta. , que te prohibit de dir la veritat desde que decretá la llibertat de imprenta.

Qui male agit odit lucem , ut non arguantur opera ejus. Joan. c. 3.

Qui obra mal aborreix la llum , porque no sian vistas sas picardias.

TOLOSA ,

En la imprenta de Agosti MANAVIT , impressor
del Rey.

1822

1822

1822

1822

1822

1822

1822

1822

1822

1822

1822

70933 N O T A 6000
DEL EDITOR.

ESTA segona conversa de Albert, y Pasqual, que debia imprimirse lo any passat en nostra patria, si las imprentas haguessen estadas libres per dir la veritat: la dono á llum aquest any, y en terreno extranger instat de alguns amichs; quem fan veurer, que no es tant fora de lloch com me creia. Perque tots los petits escrits, me diuen, que vulgarisan la sana doctrina contra las maxims del dia, com la present conversa, no sols son utils, siue necessaris en tot temps; pues las armas comprimirán los animos, que com un arc ben tirat, poden tornarà extendrerse al primer descuit; pero los escritos bons los desenganyarán, y tornarán als verdaders sentiments y quietut. De conseguint es necessariisim, que tothom cada qual lo que puguia los extingua

com fan los liberals ab tanta profusio. Amats compatricis, la barbarie ab que estos assassinan la gent de be, y los ministros del senyor, la maldat ab que roban, y creman vos fa veurer avui clarament lo que talvegada no hauriau cregut, quant Pasqual ho deya à Albert, deque no volian dexar res de bo, ni de Religió en Espanya. Pues si lo publick rebesta segona conversa com la primera, veuré si puch haver una tercera sobre las crueltats, y demes desgracias havem experimentat.

SEGONA CONVERSA

ENTRE ALBERT Y PASQUAL.

ALBERT.

¿O LA Pasqual que t'has fet
Que temps not habia vist?...
Mes que tens, que estas tant trist
Y sembla't veix inquiét?
Quet han guanyat algun plet
Els negocis te van mal?
Explicat, amich Pasqual,
Quem fas estar tragitat,
Pues me sembla auras probát
Tens en mi un amich leal.

PASQUAL.

¿Que no sabs lo que ha passat,
Ni tampoch sabs lo que passa?
Cert que tens bona catxassa
Y que vius ben descuidat:
Que no sabs fou condemnát:

Aquell enrahonament ,
 Que tots dos secretament
 Tinguerem sobre la fé ?
 Pues amich , quant se sabé ,
 Ja no has vist mes somatén.

Al pobre quel publicá
 Lo arrestaren , lo pregueren
 Y en una presó'l tingueren
 Fins que una multa pagá :
 Cinc centas lliuras costá
 Al pobret la funcio ,
 Y encara valga que jo
 Tinguí temps per escaparme ,
 Pues volian agafarme ,
 Per calarme á la presó.

ALB. ¡Com dintre ! no ho creuria
 Sino perque tu m'ho dius !
 ? Y no deyan los motius
 De tant gran pesquiceria ?
 ¿ Pero que peste podia
 Mourer las autoritats ?
 Que aquells que son obstinats
 Diguessen que no era bo ,
 Ja ho veitx , tenian raho ;
 Mes , home , ¡ los magistrats !

PASQ. Pues , amich , fou la sentencia,
 Que ab los consells que jot daba

A tu'y altres incitava
 A la desobediencia :
 Ab qu'esdir , que obediencia
 Als impios cal prestar ,
 Ab qu'esdir , quet vas parlar
 Contr'el govern que tenim ,
 Ab qu'esdir , que ara servim
 Uns enemichs del altar.

ALB. ¿ Y donques la llibertat
 Y Religio , que diuen ,
 Son noms que sols los escriuen
 Per teni al poble enganyat ?
 Mira , sempre m'he pensat
 Que no anabam massa bons :
 Que era obra de fracmasons
 Casi sempr'el cor me deya ;
 Mes , quet diré ? jo nom creya
 tant malas intencions.

PASQ. Pues , home com te podias
 Pensar què fos res de bo
 Mourer revolucio
 Contra'l Rey â qui servias ?
 ¿ Quina esperansa tenias
 Ab uns que s'han rebellat
 Contra son Rey que han jurat ,
 Y que li fan violencia
 Perque , contra conciencia

Firmi'l qu'ells han decretat?

Mes , ¿ y vols proba millor
De sa intencio perversa
Qu'el privar nostra conversa
Ab tanta pressa y rigor?
¿ Que diguerem quels fes por
Y que tant los alarmés?
Se parlará alli de res mes
Que contra la impietat?
No : mes com es son pecat
No volian se sabés.

ALB. Pero , vaya , ¿ nons han dit
Que tothom te llibertat
De escriurer lo que ha pensat
Mentres sia de profit?
¿ Certament quedo aturdit
De tant rara funcio!
¿ Es dir , qu'ells fan ab això ,
Contra qui res de bo pensa ,
O contra qui la fé defensa ,
Un'altre Ynquisicio?

PASQ. Y tal Ynquisicio!
Be es pitjor , en nom de Deu!
Com que may aquella feu
Lo que aqueixa faccio.
Ells clavaren en presó
Sens ferli causa primer,

Al qui publicá el paper ,
 Y sas propias lleys treneán ,
 Prohibiren al instant
 Quel vengués cap estamper.

! Ay Albert , com se coneix
 Qu'ets home de bons intents ,
 Y que encara no comprens
 Lo gran jou quens oprimeix !
 La pessa que sens urdeix
 Temps ha que la estic mirán ,
 Sino que anaba aguardán
 Que parlassen homens sabis ,
 Perque no's digues que agravis
 Son los qui parlarme fan.

Mes , ja que no hi ramey ,
 Que ells mateixos se descobran
 Ab lo gran descaro que obran
 Contra Deu y contr'al Rey :
 Ja que contra tota lley
 Nostra conversa privaren ,
 A pesar que no hi trobaren
 Res de inconstitucional ,
 Y , sols perque deya mal
 Dels impios , condemnaren :

Ja que sa gran tirania
 Fins la boca ens vol tancar
 Quant la fé es vol defensar
 Vaix á obrir jo mes la mia :

Y encara que ja sabia
 Tot lo que ara te vull dir,
 N obstant me vas contenir
 Per no faltar â sos ordres ;
 Mes, despres de tants desordres
 No puc ja mes obehir.

Lo nom *constitucio*

No es que un titol colorat
 Baix lo qual se es amagat
 Una infame faccio,
 Que no vol religio
 Ni falsa ni verdadera,
 Y que solament espera
 Una ocasio favorable
 Per tot tirarho al diable
 Y acabar ab la Fé entera.

Es una secta malvada,
 Que baix de nom diferent,
 En tots los regnes se exten
 Y fa'l mal â la callada :
 En Fransa es anomenada
 La secta dels jacobins,
 En Napolis y'ls seus vehins
 Carbonaris, en Bretanya
 Radicals, en nostra Espanya
 Liberals ô llibertins.

Tots están agermanats,
 Y tenen jurat fer guerra

A Deu y als Reys de la terra
 Fent reboltar sos estats :
 ¿ Not recorda de anys passats
 Quants mals feren en la Fransa ?
 Pues no duptis, que la dansa
 Ara aquí's va á comensar,
 Y quens van á fer ballar
 La mateixa contradansa

ALB. Pues, home, ¿ qui ho entendrá?
 ¿ No diu la Constitucio
 Que la santa religó
 Catolica se observará?
 ¿ Nons diu la protegirá
 La Nacio? ¿ Doncs perque ho posan
 Si perseguirla's proposan ?
 Vet aquí'l que tothom diu,
 Y aqueix crec es lo motiu
 Perque molts parlar no gosan.

PASQ. Tu't fias perque posaren
 En la constitucio
 Lo nom de Religio?
 Poc sabs tu quant s'hi pensaren;
 Mes al fi consideraren,
 Si acas noli posem
 Nos desacreditarem
 Ab lo poble ques catolich :
 Quant lo aurem fet diabolich

A las horas l'han traurem.

Mes, tu encara no has pesát
 Los termes ab que está escrit :
 Pesals be, y veuras lo ardit
 Ab lo qual se han expressát :
 Not diuen quets obligát
 A ser catolich ni res,
 Y's protegirá, y no mes,
 La Religio, posaren ;
 De defensarla ho callaren,
 Com calia que dignés.

Ames de que, son tant mals
 Ques valen de la mateixa
 Per fer callar al qui's queixa
 De sos decrets infernals :
 Si'ls conve fan liberals
 Als sants doctors de mes nota ;
 Quant nols conve'ls posan sota
 De Baile, Volter, Rossó :
 En fin á la Religio
 La fan servir d'arcabota.

Vet aquí com sedueixen
 Fins á gent de conciencia,
 Ques creuen que obediencia
 geuen als qu'ils destrueixen
 Los temples, y que oprimeixen
 Al Rey, Reina, y sos germans,
 Ajudantlos en sos plans

Alguns mals ecclesiastics ,
 Que tenen la Fé ab elastics
 Y la moral de Milans.

» Creume , ningú fa tant mal
 Com los estudiantillos
 Y ecclesiastichillos
 De la moda , y tal moral.
 Sa ciencia magistral
 En burlant la autoritat ,
 Que sab a la antiquitat ;
 Seguin la moda del dia
 Tot error , y heretjia
 Nos ha ben desenterrat.

Ara , digas tu mateix ,
 ¿ Quina religio segueixen
 Quant al papa no obeeixen
 Y als Bisbes sels persegueix ?
 ¿ Quins concilis regoneix
 Aqueixa turba malvada ,
 Quant tant á la descarada
 A la Yglesia está robán ,
 Y als ministres dispersán ,
 Sent cosa tant condemnada ?

Quant donan ampla llicencia
 De escriurer y de parlar
 Contra lo trono y altar
 Y contra tota decencia :
 Quant tenen per insolencia

Si la Yglesia se lamenta
 Al veurer tant gran tormenta :
 Quant se veu que la promesa
 Llibertat sols es permesa
 A la canalla dolenta.

Mes Albert , ¿ no veus que feren
 Tot seguit quant comensaren ,
 Que al primer pas que donaren
 La Ynquisicio tragueren ?
 Las corts que despres vingueren ,
 ¿ Sabs tu en que se han ocupat ?
 En lloc de arreglar lo estat ,
 Que era'l seu unic negoci ,
 Guerra contra'l Sacerdoci.
 Per acabar-lo aviat.

ALB. Pues cregas , amich Pasqual ,
 Que vas entendre molt be ,
 Que perillaba la Fé
 Trayén aquell tribunal :
 Jo prou deya , ¿ mes quin mal
 Fa á la Constitucio
 Que hi haja Ynquisicio ?
 Pest'els sec ! massa quen feya
 Com cap dells ab la Fé creya
 Los feya por sa presó.

Aixi mateix me he queixát
 De altres cosas , com hoim ,
 Quels convents van suprimin ,
 No se ab quina autoritat !

Que Bisbes han desterrát,
 Ell s'ho sab per quins motius,
 Mes ja veix ab lo quem dius,
 Que aqueixa gent ab sa manya
 A nosaltres de montanya
 Vénen garsas per perdius.

Tambe me va encadernar
 Veurer part del delme tret,
 Tot seguit vas dir, mal fet,
 No ho poden ells dispensar:
 Mes no se ques va xarrar
 Un de aquells de la milícia,
 Y com tenta la avarícia
 Lo vaix creurer facilment,
 Mes ara vaix comprenen
 Que à qui hi ha molta malícia.

Pasq. Escolta, Albert, ¿quins poders
 Te cap govern secular
 Per disposar del altar
 Del gran Deu del Univers?
 Be cal que sia un pervers
 Heretjas lo qui fa això,
 Pues segueix la opinio
 Dels heretjes que això feyan
 Y que, com ells ara deyan
Llibertat, proteccio,

¿Y has vist que per protegir
 Una persona ò ciutat.

Se li hajan may privát
 Los medis de subsistir ?
 Pues ninguns pot desmentir
 Que la Ynquisicio impedia
 La entrada de la heretgia
 E impietat de la Espanya ,
 Y si'l que toquém nom enganya
 Ara's veu mes clar quel dia.

¿ Sera doncs proteccio
 Destruir una muralla ,
 Que de l'impia canalla
 Salva la Religio ?
 ¿ No es una traició
 Ben clara , com ho seria
 Si un general destruia ,
 Defensán una ciutat ,
 Un fort del qual es probat
 Que l'enemich contenia ?

Mes tot home criminal
 Un tribunal lo judica ,
 Y sino verifica
 Que no cessa de fer mal :
 ¿ Y no hi aurá un tribunal
 Destinát per contenir
 Al qui pretén destruir
 La Religio ab heretgias ?
 ¿ Al qui las obras impias
 Publica ò fa imprimir ?

¿ Es dir , ques te per no res
Un delicte contra Deu ?

Es dir , que aquell que no creu
Y perverteix als demes.

No pert un gran interés ,
Ni porta cap perjudici ?

Es dir , ques poc sacrifici
Perdrer la Religio ?

¿ No veus la *proteccio*

Com ja fa un galan ofici ?

Per traurer l'Ynquisicio
Lo sol motiu ques donaba

Era de que se oposaba

A la Constitucio :

¿ Has vist si es bona rahó ?

¿ Doncs , es dir , que tant pertant
Nos es mes interessant

Constitucio que Fé ?

En quant en ells jo'ls crec be
Perque aqueix es lo seu plan.

Per enganyarnos posaban

Quels Bisbes ja zelarian

La Fé , y que indicarian

Si n'hi habia que faltaban :

Canalla ! com se burlaban !

Si alguns Bisbes han volgut

Fer son deber han tingut

Fortas persecucions ,

Y may fer las funcions
Del tribunal han pogut.

Com los primers criminals ,
Y contrá la Fe'ls mes forts
Son los diputats de corts ,
Ja no hi valen tribunals :
Si alguns Bisbes avisáls
Ab tot bon modo han pretés ,
Ells sens modos los han pres
Los bens y'ls han desterrát ,
Obe'ls han amenassát
De ferho si deyan res.

ALB. Vaya , Pasqual , ja dic jo
Que aqueixa gent es ben mala ,
Y que sembla que fa gala
De sá mala intencio :
Mes , homo , y la nacio
¿ Com no ho veu com nos convens ?
¿ No veu quant inconsequens
Se troban á cada pas ?
Ah , y tambe que men dirás
De abolirnos los convents ?

PASQ. Penso quel mes ruc entén ,
Que un regne per conservarse
Deu de tropas ben armarse ,
Y mantenirse opulent :

¿ Y'l regne del Deu vivent ,
 Que es la Religio sagrade ,
 Podrá ser ben conservada
 Dispersantli los soldats ,
 Y deixantlos ben pelats ?
 Que nils quedia la mudada.

» ALB. Per destruir los convents ,
 Y tot institut sagrat ,
 Y lo ben organizat ,
 De infamarlos no contents ,
 Donan causas aparents ;
 De que frares capellans
 Los monjos y hermitans
 Despoblan tota la terra
 Y a la industria fan guerra
 Ab los Reys, señyors, y grans.

» PASQ. ¿ Veusquins falsos arguments ?
 Digasme : Si per ta vida
 Has sentit major mentida ?
 Quant ab frares y convents
 Ab los monjos : y sos bens
 Ab tanta hermita alajada
 Ab capellans , y delmada
 Cataluña sempre es rica
 Sa gent per tot multiplica
 Sent del mon la mes poblada.

» ¿Pensas que la gent se traga
 Lo que diu exa canalla,
 Que no fa res ni treballa
 Si sols de enrredar se paga?
 Ja que ells estan en vaga
 Ques posian ab lo magall
 A menjar pa sec, y all
 Que tindran, si plau a Deu,
 Per que tot ló be es seu,
 Abundancia ab lo treball.

» Ab los Reys, señyors, y grans
 Oferin sos bens à Deu
 Celeberrim lo nom seu
 Sempre han fet los catalans,
 Estos vagos xarlatants
 Ab crits de superstició
 Reformas de Religió
 Volen fernos, ja esta vist,
 De bons fills de Jesu-Christ
 Vils deixeples de Rossó.

ALB. Que ells haguessen demanát,
 Del modo que se deu fer,
 A la Yglesia algun diner
 Per allaugerir l'estat,
 Santo y bueno; mes carat!
 Abolirnos los convents
 Y apoderarse del bens

Ne direm *proteccio* ?
 La mateixa Deu los do
 Als qui han fet tals pensaments.

PASQ. Que peste tant demanar !
 ¿ Y'ls vuitanta y cinc per cent
 Que pagaba annualment
 La Yglesia , no es prou pagar ?
 Mes de aquí pots calcular
 Lo be que la protegeixen ,
 O millor quant la aborreixen ,
 Que cuitan de destruir
 Lo que la feya florir ,
 Perden lo quen percebeixen.

Mes encara l's vull passar
 Que part dels bens los robassen ,
 Y que tant sols los deixassen
 Lo just per se alimentar :
 ¿ Perque ferlos despullar
 Del habit y fer eixir
 Del lloc que van escullir
 Per passar la trista vida ?
 ¿ Tambe's precisa esta mida
 Per la nacio enriquir ?

Si parlám de aquells convents
 Que han quedat part , y part no ,
 Esperán sa extincio
 Total tambe per moments :

Quant quedaren mal contents
 Los pobles d'hont los tragneren?
 Casi tots recorregueren ,
Y'ls senyors , que tot ho fan
La veu del poble escoltàn ,
 Ni tampoc los respongueren.

Ara digas , quin profit
 Ne traurá la nacio ,
 Y quin be la Religio
 De tot lo que han abolit?
 Lo que fins ara ha servit
 Per obras santas y pias :
 Lo que á tos fills , sin tenias ,
 Los podia pertocar
 Volentse á Deu consagrar ,
 Ha passat á mans impias.

Mira , Albert , jo no voldria
 Sino que entengués la gent
 Desta fabula l'intent :
 Diu qu'un cert home tenia
 Un'oca que li ponía
 Tots los dias un ou d'or :
 Desitjós de mes tresor
 Un dia l'oca matá ,
 Mes com la mina acabá
 Arrancá un grandissim plor.

Fins ara la Yglesia ha estat
 Aquell'oca que ponía

Un ou d'or quant convenia ,
 Trobantse 'l regne apurat :
 Ara això se aurà acabat ,
 ¿ Doncs â qui recorrarem ?
 Quant un apuro tindrem ?
 ¿ Als qui ara ho van compran ?
 No fill meu , pues ells diran ,
 Lo quens toca ja ho paguem .
 ¿ No veus pues sin fan de mal
 A la Yglesia y nacio ?
 L'una pert sa porcio
 Y l'altre son capital :
 Las familias un caudal
 Al qual totes dret tenian :
 Las personas que voldrian
 Viurer en lloc retirat ,
 Han perdut la llibertat ,
 Y fins los qui ja hi vivian .

ALB. Mes, Pasqual, jo no se entendre
 Ab quina lley això fan ,
 Quant la dells está cantán
 Que res â ningu's pot pendrer :
 Be sembla donan â entendre
 No volen Religio ,
 Quant fins la possessio
 Y propietat sagrada
 A la Yglesia l'han negada
 Contra constitucio .

PASQ. ¿Sabs que diuen per robarlos?
 Que son bens nacionals,
 Y qu'el govern com â tals
 Te dret pera confiscarlos,
 Jo vull fins això passarlos,
 Nobstant ques una heretgia;
 Mes, ¿es bona economía
 Vendrels per un tros de pa,
 Que tot plegat no valdrá
 La renda que sen trauria?

¿No han promés ells pensió
 Als pobres que han abolit?
 Si 'ls pagan com los han dit,
 (Mes ja'ls fan mala cansó)
 ¿No estaba mes en raho,
 Que deixantlos als convents
 Y administrán ells los bens
 Cobrassen sa part, donán
 Compte y raho del restán,
 No pas gastár ab agents?

Fentho aixis aprofitaban
 Molt millor aquellas rendas;
 Ne treyan mes que ab las vendas
 Y'l culto de Deu deixaban:
 La llibertat no privaban
 De viurer dins un convent,
 Y's donaba compliment
 A tantas obligacions

Qu'els

Qu'els que han fet fundacions
Manaren en testament.

ALB. Vaya , ques bona camorra
Ques tracti sols de acabar
Los frares , sens may parlar
De la mala gent que corra !
¿ A quants nos llevám la gorra
Y habem de fer besamans
Que son los nostres tiráns ?
¿ Quants advocats , quants notaris ,
Quants metjets y apotacaris
Y usurers comerciants ?

PASQ. Ay Albert ! prou tens raho :
Aqui comensar deuria
La gran reforma del dia ,
No pas en Religió :
Vet aqui una porcio
D'uns que viuen estafán ,
Los uns dells la sanc xupán
Als pobres per sa ganancia ,
Yls altres ab sa ignorancia
Vivín dels pobles matán.

No parlo de tots , Albert ;
Parlo si d'una gran part ,
Que deshonran lo seu art
Y ab los quals lo credit pert :
De aqueixos si ques ben cert

Qu'hom voldria'ls reformassen,
 Y que tant sols graduassen
 Los sabis y cristians,
 Y que als usurers tiráns
 Dels pobles los desterrassen.

Per los frares abolir
 May callan absos abusos;
 Mes, ¿ y son uns galans usos
 Los dels qui acabem de dir?
 ¿ Es un bon us oprimir
 Als pobres, y aixó de ofici?
 ¿ Es bon us fer sacrifici
 Del qui paga per curar?
 Lo frare pot mal usar,
 Mes; qui paga l'perjudici?

Y si de abusos parl'ém,
 Y la reforma vol dir,
 Ques necessari abolir
 Als qui ab abusos veyem:
 Ja cal doncs que comensém
 Per los grans reformadors,
 Pues ¿ quin de aqueixos senyors
 No abusa y no ha abusat
 De aqueix *codigo sagrat*,
 Que ja'ns costa tants de plors?

Aquells son de qui renegan
 Los pobles, no pas dels frares:
 D'estos quels traguin, los pares

De familia ne gemegan :

¡ Amants de sos fills la pa an !

¿ Yls qualals que auxiliaban ?

¿ Yls pobres que alimentaban ?

¡ Qui fomentaba'ls oficis ?

¿ A qui no feyan servicis ?

Y per fin ¿ â qui danyaban ?

Mes va, nous cansém Albert,

Las corts nos van ocupán

Que'n acabar aqueix plan,

Que bastant han descubert,

De no deixá res per vert

En orde â Religio :

¿ Que'ls fa que la nacio

Quedi ben arruinada ?

¿ Que'ls fa que quedi enganyada

Com logrin sa intencio ?

Esta es , de seguirlo plán

Dels heretges y cismatics

Y de Fransa'ls democratics

Tots los passos imitán :

Lo qu'ells han fet pues farán :

En la primera investida

Fora frares, y en seguida

Perseguir lo demes clero,

Perque aixis se quedi un zero

La Religio protegida.

Ay... encara me descuidaba

De dirte perque serveixen
 Las rendas del que aboleixen,
 Lo que sa malicia agrava :
 ! Si almenos se aprofitaba
 Per be de la nacio !

Pues has de saber que no :
 La nacio va atrassada
 Y's troba mes endeutada
 Que avans la constitucio.

No es de estranyar, pues serveixen
 Per pagar be'ls partidaris,
 Y un gran partit de emissaris
 Que en tots regnes sedueixen :
 Trau ara'l que percebeixen
 Los molts comissionats
 En aquest ram destinats,
 Y no ab massa consciencia,
 Y traume la consecuencia
 Si son bens ben empleats.

No conto encara'l que va
 Dins la caixa liberal,
 Perque nòls falti caudal
 Segons com los anirà :
 Aqueix se transportará
 A la America perduda,
 Pues ja es cosa convinguda
 Entre'ls senyors del partit,
 Que alla'ls rebrán tot seguit

Aquells â qui la han venuda.

ALB. Vet aquí'l que no entenia
Com encara pagám tant
Quant anaban predicán
Que ara se allaugereria :
Perque âmes de això sabia
Que matlleven milions
Fora del regne, y segons
Me han dit ab prou interés :
Si això dura gaire mes
Jat dic jo que anirem bons.

PASQ. Esta es l'altre pantomina
De nostres grans liberals,
Que matlleven nous caudals
Despres que han robat la mina :
Vejas si això se encamina
A baixar contribucions ;
Sabs ques ? cent deu milions
Que tingueren que enviar,
Per poder fer revoltar
Los Napols y Piamonts.

ALB. Mes, Pasqual, quina ceguera
Es la del poble espanyol ?
Be es dir que sembla que vol
Veurer sa ruina entera :
¿Pues que diantres espera

D'una secta tant impia
 En molts crec ques la mania
 Que aqueixos estrafularis
 Xarran sempre en sos diaris
 De sa gran soberania.

PASQ. En efecte, soberans
 Nos titulem ara tots;
 Mes quant se tracta de vots
 No governan sino uns quants:
 Estos son uns *ciutadans*
 Que diuen ells virtuosos,
 Y no son que uns quants mocosos,
 Que han après en lo café
 Com han de impugnar la Fé
 Per viurer ben viciosos.

» Son uns sabis de diaris
 Que xarran de reformar
 Lo del trono y del altar
 Sent ells grans estrafularis.
 Son d'ungla, y carn; quins canaris!..
 En cafés fets oradors
 Acop de rom, y licors
 Veyem, què a ser han vingut
 Ab l'ayrillo corromput
 Del diable predicadors.

ALB. Massa tens raho, Pasqual:
 En lo meu poble n'hi ha dos,

L'un es un escandalos
 Y l'altre un cap de tabal:
 Si algun altre liberal
 Conec , tots son calaberas ,
 Alguns que van cul-arreras ,
 Altres ab jocs y estafan ,
 O soldats que han fet encant
 Dels galons ô xarrateras.

PASQ. Vet aquí's sabis del dia ,
 Vet aquí'l poble espanyol ,
 Vet aquí'l poble que vol
 Aquella soberanía :
 Junta â aquesta companyia
 Fins alguns de processats ,
 Que ara son los empleats
 Dignes , fidels , sobrebons ,
 Y tens las eleccions
 Dels *catolics Diputats*.

¿ Que no sabs las violencias ,
 Las intrigas descaradas ,
 Que's fan sempre en las votadas
 Elegin sas *excellencias* ?
 Desgraciat que tu pensias
 Eelegir cap cristiá !
 Lo vot set canbiará
 Devant dels ulls ben oberts ,
 Y not valdrán los poders

Per mes sias *soberà*.

¡ Ay Albert ! si tots podiam
De soberans fer l'ofici !
Dins un moment ni resquici
De constitucio tindriam :
De deu parts las nou voldriam
Que ni jamay s'hagues vist
Eixa sombra d'anti-Christ ,
Que ab eix titol colorat ,
A tants de pobles ha armat
Per fer guerra â Jesu-Christ.

Encara que alguns caigueren
Al principi en lo parany ,
Ara ja fa mes d'un any
Que la mala fe entengueren :
Aixis molts sen desprengueren
Forsats de sa consciencia ;
Pues ara sols qui no pensia
Ser catolic , ha quedat ,
Sent heretge declarât
Lo qui vol sa obediencia.

Françmasons y Jacobins
Liberals y Carbonaris
Son los mateixos sectaris
Ab iguals medis y fins :
Als primers d'estos ruins
Tres papas han condemnat ,
Y lo actual l'any passat

Condemnantlos igualment
 Diu que als altres hi comprén
 Per mes que ab lo nom mudát.

ALB. Doncs, Pasqual, que caldra fer
 Contra aqueixa vil canalla
 Per ferlos tenir â ralla,
 Y sos projectes desfer ?
 Jat dic que sere'l primer,
 Si Deu me dona salut :
 Ja sabs que no m'he plangut
 Tot lo temps de Bonaparte,
 Fes, pues, favor d'explicarte
 Quem tens aqui resolut.

PASQ. Jot ho diré : ¿ no has ohit
 Que en tots llocs se van alsán,
 Viva la Fé y Rey cridán ?
 Pues segueix aquest partit :
 Pren un fusell tot seguit....
 Mes, antes sera millor
 Que disposias lo teu cor
 Rebén los sants sagraments,
 Y despues no temias gens
 Los enemics del senyor.

Ynflamat de zel per Deu
 Y sa Religio sagrada
 Vesten de la Fé â l'armada
 Portán sobre tu una creu :

Y qual altre Macabéu
 Esforsant los teus germans
 Digals , salvém los llocs sants ,
 Pues mes val morir en guerra
 Que abandonar nostra terra
 Al poder deixos profans.

Not descuidis de resar
 Cada dia lo rosari,
 Y algun sant escapulari
 Sobre lo teu coll portar :
 Pues ja quens volen privar
 De donar culto â Maria,
 En son poder tu confia
 Com lo gran Compte Monfort ,
 Y ella te fara mes fort
 Quels de aqueixa secta impia.

Sobre tot te cal guardar
 De aquell vici tant extés,
 Y entre'ls Catalans molt mes,
 Qual es lo del renegar :
 Si'ls sens â ells blasfemar ,
 Que cridin que no hi ha Deu ,
 Que ab l'infern ja no s'hi creu ;
 Tu cridals , ¿ y si n'hi ha ?
 Que tal , com vos anira
 Quant la elucaina fareu ?

Si't diuen quets insurgent ,
 Si't tractan de faccios ,

Digals tu , lo revoltos
 Fou vostre Riego y sa gent :
 Mes , feslos est argument ;
 ¿ No dieu som soberans ?
 Pues sent nostres drets tant grans
 No volem mes vostra lley ,
 No volem qu'un Deu y un Rey ,
 No volem mes tants tirans.

ALB. Doncs , Pasqual , sens detenirme
 Alla vaix volant lo peu ;
 Tu sobre tot prega á Deu
 Que se servesca assistirme :
 Si tinc la sort de morirme
 Seré molt molt afortunat ,
 Pues aure sacrificat
 Per la Fé ma mortal vida
 Lo quem valdrá un'altre vida
 Per tota una eternitat.

